

gezant. Hij had veel contacten met vooraanstaande personen uit het Nederlandse bedrijfsleven, met name met Paul Rijkens – van mei af kwam Michiels eens per week of per veertien dagen met Rijkens samen voor wat zij onderling ‘het kankertje’ noemden.¹ Nu, te ‘kankeren’ was er genoeg in de maanden juni en juli! Wanneer de topfiguren van het Nederlandse bedrijfsleven (hetzij diegenen die vóór de Meidagen al in Londen gevestigd waren, hetzij diegenen die van het Continent overgekomen waren) de snelheid waarmee de meesten hunner zich aan de nieuwe situatie aangepast hadden, vergeleken met de aarzelingen waarvan het beleid van het kabinet getuigde (om niet te spreken van het defaitisme), dan rees bij hen de vraag hoe lang het nog zou duren voor er een Nederlands kabinet was waarin de strijdvaardigheid van de Britse natie weerspiegeld zou worden. Dat in dat opzicht van de Geer niets te verwachten viel, had zijn radiotoespraak van 20 mei al aangetoond en was bevestigd door alles wat men nadien omtrent zijn doen en laten vernomen had. Michiels en Rijkens wisten dat het kabinet eind juni tot verplaatsing van de regeringszetel besloten had – het kwam zo ver dat Rijkens mede namens enkele gelijkgezinden in juli aan Michiels de vraag voorlegde of deze er niet namens hen bij de koningin op kon aandringen dat zij het kabinet-de Geer door een nieuw kabinet zou vervangen. Michiels hield zulk een stap voor ongepast, maar besprak de hem voorgelegde vraag wél met Gerbrandy, ‘het was bij die gelegenheid’, vertelde Gerbrandy ons in '59, ‘dat Michiels en ik elkaar vonden. Wij waren eens geestes.’² Ook tot prins Bernhard drong door hoe Rijkens en de zijnen over het kabinet-de Geer dachten, want van begin juni af boden

leden van het kabinet het bezwaarlijk dat van Blankenstein een Jood was: hem aanvaardend zou men, meenden dezen, voedsel geven aan de Duitse propaganda, dat de Geallieerde oorlogvoering door Joden bepaald werd. Rijkens en zijn medecommissarissen achtten beide bezwaren volledig irrelevant, ja zij ergerden zich er aan. Het kabinet steunde *Vrij Nederland* door er 2 000 abonnementen op te nemen (de ‘*Shipping*’ nam er 1 000 – de oplaag bedroeg 10 000 exemplaren), maar kreeg verder geen invloed op het redactionele beleid.

Wij vermelden in dit verband dat begin '41 ook in New York een Nederlands weekblad begon te verschijnen: *The Knickerbocker*. Tevoren was er in de Verenigde Staten een maandblad geweest van die naam, opgericht en geredigeerd door Albert Balink. Met steun, alweer, van het Nederlandse bedrijfsleven werd door een Nederlandse uitgever, H. Ch. Gomperts, die daartoe door Pelt gestimuleerd was, van dat maandblad een weekblad gemaakt. President-commissaris van de vennootschap die dit uitgaf, werd S. M. D. Valstar (directeur van de KNSM), de redactionele leiding kregen Balink en de vroegere hoofdredacteur van de *Haagse Post*, Bernard Person. *The Knickerbocker Weekly* kreeg spoedig ca. 14 000 abonné's.

¹ Getuige P. Rijkens, *Enq.*, dl. V c, p. 326. ² P. S. Gerbrandy, 14 okt. 1959.